

Sygn. akt V U 289/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 stycznia 2016r..

Sąd Rejonowy w Słupsku V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Kołodziej Michałowicz

Protokolant: st. sekr. sąd. Beata Stankiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 stycznia 2016r. w Słupsku

sprawy z odwołania **A. Z. (1)** od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 04.05.2015r., nr (...)

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w T.**

z udziałem (...) **Spółce Akcyjnej w P.**

o zasiłek chorobowy

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zobowiązuje A. Z. (1) do zwrotu kwoty 668,44 zł (sześćset sześćdziesiąt osiem złotych 44/100) tytułem nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 13.05.2015 r. do dnia zapłaty,
2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt: V U 289/15

UZASADNIENIE

Ubezpieczony A. Z. (1) odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. z dnia 04.05.2015 r., mocą której odmówiono mu prawa do zasiłku chorobowego i zobowiązano do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami.

W uzasadnieniu odwołania wskazał, iż pracodawca błędnie wyliczył jego okres zatrudnienia. Nie przedstawiał pracodawcy niezgodnych z prawdą dokumentów, ani nie składał oświadczeń potwierdzających 10 lat pracy.

Wniósł o obciążenie obowiązkiem zwrotu zakład pracy.

Organ rentowy – Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. (ZUS) wniósł o oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu wyjaśnił, że zaświadczenia złożone przez odwołującego się nie potwierdzają 10-cio letniego okresu zatrudnienia, a niezdolność do pracy powstała przed upływem 30 dniowego obowiązkowego okresu ubezpieczenia chorobowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny .

A. Z. (1) był niezdolny do pracy w okresie od 14.07.2014 r. do 19.12.2014 r. z powodu choroby. Zakład pracy (...) wypłacił wynagrodzenie za czas choroby od 14.07.2014 r. do 15.08.2014 r., a następnie zasiłek chorobowy od 16.08.2014 r. do 30.09.2014 r.

Bezsporne.

A. Z. (1) nie był zatrudniony przez R. R., ani przez J. Z..

Bezsporne; nadto dowód: akta ZUS.

A. Z. (1) złożył u pracodawcy (...) świadectwa pracy i zaświadczenia o:

1. świadczeniu pracy od 01.09.1997 r. do 30.06.2000 r. oraz od 01.05.2001 r. do 31.08.2001 r. w spółce cywilnej (...) – T. B., K. B.,
2. świadczeniu pracy od 01.07.2000 r. do 31.10.2004 r. u J. Z. w zakładzie (...),
3. świadczeniu pracy od 07.06.2002 r. do 31.07.2002 r. w Agencji Ochrony (...),
4. świadczeniu pracy od 01.08.2002 r. do 31.10.2003 r. u T. B. w zakładzie (...),
5. świadczeniu pracy od 01.04.2004 r. do 11.05.2004 r. w spółce jawnej (...),
6. świadczeniu pracy od 01.12.2005 r. do 31.08.2008 r. u R. R.,
7. świadczeniu pracy od 03.04.2006 r. do 30.09.2006 r. w spółce jawnej (...),
8. świadczeniu pracy od 03.03.2008 r. do 12.07.2008 r. w Spółce z o.o. (...),
9. świadczeniu pracy od 28.07.2008 r. do 29.11.2008 r. u A. S.,
10. świadczeniu pracy od 19.06.2009 r. do 03.10.2009 r. w (...) Spółce z o.o.,
11. świadczeniu pracy od 26.04.2010 r. do 15.01.2011 r. w Spółce Akcyjnej (...),

Dowód: akta ZUS k. 13 -19v.

A. Z. (1) był zatrudniony w:

1. C. C. od 12.06.2011 r. do 31.12.2012 r.,
2. (...) SA od 01.07.2014 r. do 30.09.2014 r.

Bezsporne, nadto dowód: świadectwo pracy k. 24 akt ZUS, zaświadczenie płatnika składek k. 25 akt ZUS, wyliczenia k. 5 akt ZUS.

Na dzień 01.07.2014 r. staż pracy A. Z. wynosił 8 lat 7 miesięcy i 19 dni.

Bezsporne.

Decyzją z dnia 04.05.2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. pozbawił A. Z. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od dnia 16.08.2014r. do dnia 01.09.2014r. i zobowiązał go do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego za wyżej wymieniony okres w kwocie 712,03 zł. Na kwotę tę składały się należność główna 668,44 zł oraz odsetki w wysokości 43,59 zł.

Dowód: decyzja k. 1 akta ZUS.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie A. Z. (1) co do zasady nie jest zasadne.

W pierwszej kolejności Sąd badał, czy ubezpieczonemu przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego w okresie od 16.08.2014r. do 01.09.2014r.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa:

Ust. 1. Ubezpieczony nabywa prawo do zasiłku chorobowego:

- 1) po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli podlega obowiązkowo temu ubezpieczeniu;
- 2) po upływie 90 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego - jeżeli jest ubezpieczony dobrowolnie.

Ust. 2. Do okresów ubezpieczenia chorobowego, o których mowa w ust. 1, wlicza się poprzednie okresy ubezpieczenia chorobowego, jeżeli przerwa między nimi nie przekroczyła 30 dni lub była spowodowana urlopem wychowawczym, urlopem bezpłatnym albo odbywaniem czynnej służby wojskowej przez żołnierza niezawodowego.

Ust. 3. Od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego prawo do zasiłku chorobowego przysługuje:

- 1) absolwentom szkół lub szkół wyższych, którzy zostali objęci ubezpieczeniem chorobowym lub przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od dnia ukończenia szkoły lub uzyskania dyplomu ukończenia studiów wyższych;
- 2) jeżeli niezdolność do pracy spowodowana została wypadkiem w drodze do pracy lub z pracy;
- 3) ubezpieczonym obowiązkowo, którzy mają wcześniejszy co najmniej 10-letni okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego;
- 4) posłom i senatorom, którzy przystąpili do ubezpieczenia chorobowego w ciągu 90 dni od ukończenia kadencji.

Odnosząc powyższy przepis do okoliczności niniejszej sprawy Sąd stwierdził, że A. Z. (1) podlegał ubezpieczeniu chorobowemu obowiązkowo od 01.07.2014 r. jako pracownik Spółki (...).

Wcześniej był objęty ubezpieczeniem chorobowym w okresie od 12.06.2011 r. do 31.12.2012 r. Okresu tego nie można wliczyć do okresu ubezpieczenia od 01.07.2014 r., gdyż przerwa między nimi trwała zbyt długo (ponad 30 dni).

W stosunku do A. Z. (1) nie zachodzi żadna z sytuacji opisanych w ustępie 3 art. 4:

1. ubezpieczony nie jest absolwentem przystępującym do ubezpieczenia,
2. choroba nie była związana z wypadkiem przy pracy,
3. ubezpieczony nie miał 10-letniego okresu ubezpieczenia,
4. nie jest posłem ani senatorem,

dlatego od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego nie przysługiwało mu prawo do zasiłku chorobowego.

Dlatego też mając powyższe na uwadze Sąd uznał, iż ubezpieczony miał prawo do zasiłku chorobowego dopiero po upływie 30 dni nieprzerwanego ubezpieczenia chorobowego tj. od 31.07.2014 r.

Zgodnie z art. 92 § 1 i § 3 kp przez pierwsze 33 dni choroby (licząc od dnia, w którym nabył prawo do zasiłku chorobowego) powód powinien otrzymywać wynagrodzenie za czas choroby tj. od 31.07.2014 r. do 01.09.2014 r. Zaś od 02.09.2014 r. powód powinien otrzymać zasiłek chorobowy.

Spółka (...) wypłaciła powodowi za okres od 14.07.2014 r. do 15.08.2014 r. wynagrodzenie za czas choroby i za okres od 16.08.2014 r. do 30.09.2014 r. zasiłek chorobowy.

Z powyższego wynika, że zasiłek chorobowy za okres od 16.08.2014 r. do 01.09.2014 r. został wypłacony bez podstawy prawnej - sprzecznie z treścią art. 4 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. Decyzja ZUS odmawiająca prawa do zasiłku jest zatem prawidłowa.

W dalszej kolejności Sąd badał, czy ubezpieczony słusznie został zobowiązany do zwrotu zasiłku chorobowego za okres od 16.08.2014r. do 01.09.2014r.

Zgodnie z art. 66 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. wypłatę zasiłku wstrzymuje się, jeżeli prawo do zasiłku ustało albo okaże się, że prawo takie w ogóle nie istniało. Jeżeli świadczenie zostało pobrane nienależnie z winy ubezpieczonego (...), wypłacone kwoty podlegają potrąceniu z należnych ubezpieczonemu zasiłków bieżących oraz z innych świadczeń z ubezpieczeń społecznych lub ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 i 2 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego.

Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

- 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;
- 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

Z powyższych przepisów wynika, że jeżeli osoba pobierająca świadczenia wprowadzi w błąd organ wypłacający świadczenia i na podstawie tych błędnych informacji organ wypłaci świadczenie, to jest ono nienależne i podlega zwrotowi.

W ocenie Sądu A. Z. wprowadził w błąd pracodawcę – Spółkę (...), która była nie tylko płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne, ale również była zobowiązana do dokonywania wypłat świadczeń z ubezpieczenia społecznego, w tym zasiłku chorobowego.

Wprowadzenie w błąd polegało na tym, że A. Z. (1) jako osoba ubiegająca się o zawarcie umowy o pracę złożył do Spółki (...) dokumenty mające potwierdzać jego doświadczenie zawodowe i przebieg zatrudnienia. Wśród świadectw pracy i zaświadczeń o zatrudnieniu złożył dwa potwierdzające nieprawdę:

1. zaświadczenie o zatrudnieniu przez J. Z. na łączny okres 4 lat 4 miesięcy,
2. zaświadczenie o zatrudnieniu przez R. R. na łączny okres 2 lat 9 miesięcy.

Z treści tych dokumentów wynika, że ogólny staż pracy powoda, a co za tym idzie – ogólny okres obowiązkowego ubezpieczenia chorobowego jest dłuższy o 7 lat 1 miesiąc.

Gdyby dane te były prawdziwe, to na dzień 01.07.2014 r. ogólny okres ubezpieczenia chorobowego powoda wynosiłby ponad 10 lat i powód miałby prawo do zasiłku chorobowego już od pierwszego dnia ubezpieczenia chorobowego.

A. Z. (1) wiedział, że dokumenty te potwierdzają nieprawdę, co przyznał w toku postępowania administracyjnego (k. 21v) i sądowego (k. 21). Tłumaczenie, iż posłużył się tymi dokumentami wyłącznie w celu wykazania kwalifikacji zawodowych, a nie okresu zatrudnienia nie jest wiarygodne, gdyż jest sprzeczne z treścią tych dokumentów.

Motywy ubezpieczonego nie mają zresztą znaczenia w sprawie. Jest bowiem obojętne na tym etapie sporu pomiędzy stronami i granicach przedmiotowych zaskarżonej decyzji, czy ubezpieczony wprowadził pracodawcę w błąd celowo, czy przypadkiem. Istotne jest, że taki skutek wystąpił.

Dlatego, co do zasady, Sąd uznał, że obowiązek zwrotu zasilku został nałożony na ubezpieczonego prawidłowo.

Ustosunkowując się do kwestii odsetek od należności głównej (wynikającej z zaskarżonej decyzji) przypomnieć należy, że zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy z 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego. Zgodnie z owymi zasadami obowiązek zapłaty odsetek pojawia się dopiero z chwilą wymagalności długu, czyli wezwania do zapłaty (art. 481 § 1 kc w zw. z art. 476 kc, 455 kc). Dług natomiast staje się wymagalny dopiero z chwilą doręczenia decyzji pozbawiającej prawa i dopiero od tego dnia można naliczać odsetki.

Organ rentowy nie złożył dokumentu potwierdzającego, że ubezpieczony został wezwany do zapłaty innym dokumentem niż decyzja z 04.05.2015 r.

Organ rentowy nie złożył potwierdzenia doręczenia decyzji. Nie wiadomo zatem, w jakim dniu skarżący ją otrzymał. Dlatego Sąd uznał, że została ona wysłana w ciągu trzech dni roboczych (co potwierdza pieczęć o treści „przekazano do wysyłki 05.05.2015” – k. 3) i doręczona w ciągu następnych 7 dni kalendarzowych tj. 13.05.2015 r.

Wobec powyższego Sąd zwolnił A. Z. (1) od obowiązku zwrotu odsetek naliczonych do dnia poprzedzającego doręczenie decyzji. Sąd stoi na stanowisku, że pierwszym dniem, od którego winny być naliczane odsetki jest dzień doręczenia decyzji.

Mając powyższe na uwadze Sąd uwzględnił odwołanie ubezpieczonego w części i na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił decyzję co do terminu naliczania odsetek. W pozostałym zaś zakresie oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc.